

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING
 Enhet 2

DOM
 2012-08-28
 Meddelad i
 Linköping

Mål nr
 3695-12

KONKURRENSVERKET	
2012-08-29	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

SÖKANDE

Gothia Trafiken AB, 556768-8006
 Marieholmsgatan 38
 415 02 Göteborg

Ombud: Advokaterna Kaisa Adlercreutz och Joel Gustafsson
 MAQS Law Firm Advokatbyrå AB
 Box 11918
 404 39 Göteborg

MOTPART

Motala kommun, 212000-2817
 591 86 Motala

SAKEN

Överprövning av upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten beslutar att Motala kommuns upphandling avseende parkeringsövervakning (dnr UH-2012-26) får avslutas först sedan rättelse har gjorts på så sätt att Gothia Trafiken AB:s anbud ska vara med i utvärderingen.

Dok.Id 93118

Postadress
 Box 406
 581 04 Linköping

Besöksadress
 Brigadgatan 3

Telefon
 013-25 10 00

E-post:
 forvaltningsratten@linkoping.dom.se

Telefax
 013-25 11 40

Expeditionstid
 måndag – fredag
 08:00-16:00

YRKANDEN M.M.

Motala kommun genomför en upphandling avseende parkeringsövervakning (dnr UH-2012-26). Upphandlingen görs genom förenklat förfarande. Det anbud som innehåller det lägsta priset ska antas.

Enligt tilldelningsbeslut antog kommunen anbud som lämnats av Securitas Sverige AB. Gothia Trafiken AB:s anbud utvärderades inte då skall-kravet i 2.7 i förfrågningsunderlaget inte ansågs uppfyllt. Skälet var att den personal Gothia erbjudit inte genomgått utbildning avseende fordonsflyttning.

Gothia ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas på så sätt att utvärderingen görs om med beaktande av Gothias anbud. I andra hand yrkas att upphandlingen ska göras om.

Kommunen anser att Gothias yrkanden ska avslås.

VAD PARTERNA ANFÖRT

Gothia

Kommunen har brutit mot de grundläggande upphandlingsprinciperna om transparens och likabehandling genom att utan grund i LOU förkasta anbudet från Gothia. Detta har medfört eller kan komma att medföra skada för Gothia. Om Gothias anbud utvärderats skulle Gothia ha tilldelats kontrakt i upphandlingen vilket följer av att Gothia offererat lägst pris.

Vid all offentlig upphandling är det av största betydelse att den upphandlande myndigheten iakttar de grundläggande EU-rättsliga principerna för offentlig upphandling. De upphandlingsrättsliga principerna ska iakttas i

alla faser av ett upphandlingsförfarande. Ett förfrågningsunderlag ska således vara så klart och tydligt utformat att en anbudsgivare på grundval därav kan avgöra vad som avses med i förfrågningsunderlaget uppställda krav och däri angivna utvärderingskriterier samt hur utvärderingen av anbuderna kommer att gå till.

Kommunen har i tilldelningsbeslutet angett att anbudet från bolaget inte uppfyller samtliga skall-krav och därvid hänvisat till punkt 2.7 i förfrågningsunderlaget. Beslutet har emellertid föregåtts av ett tidigare tilldelningsbeslut, där bolaget faktiskt tilldelades uppdraget. I förfrågningsunderlaget, punkt 2.7, har kommunen angett vilken utbildning som ska innehas av personalen för att kravet på kompetens ska anses uppfyllt. Gothia har i tilldelningsbeslutet diskvalificerats från vidare utvärdering med anledning av att den personal som erbjudits inte genomgått utbildning för fordonsflyttning. Den av bolaget offererade personalen har emellertid genomgått utbildning avseende bl.a. flyttning av fordon genomförd av Svenska Parkeringsföreningen (Svepark). I förfrågningsunderlaget uppställs inte något särskilt krav på separat utbildning avseende fordonsflyttning. Kommunen har endast ställt krav på kommunal parkerings- och fordonsflyttning utbildning föreskriven av Rikspolisstyrelsen. I detta avseende får det förutsättas att kommunen avsett de föreskrifter som Rikspolisstyrelsen utfärdar efter särskilt bemyndigande. Den enda författningen i Rikspolisstyrelsens författningssamling som avser utbildning av parkeringsvakter är RPSFS 2002:1 (FAP 759-1). Av dessa föreskrifter framgår att en person som förordnas som parkeringsvakt ska ha genomgått utbildning enligt bilaga 1 till föreskriften. Någon särskild föreskrift om utbildning i fordonsflyttning har inte utfärdats av Rikspolisstyrelsen, utan kunskap om fordonsflytt utgör en del av den allmänna utbildning som krävs avseende parkeringsvakter. Inte heller i kommunens lathund för flyttning av fordon anges något särskilt om viss utbildning avseende fordonsflyttning för parkeringsvakter. Den av bolaget offererade personalen har såle-

des genomgått tillräcklig utbildning för att kravet på kompetens ska anses uppfyllt.

Om förfrågningsunderlaget ska tolkas på det sätt som kommunen nu gjort gällande är det inte tillräckligt tydligt och förutsebart för att kommunen ska ha möjlighet att förkasta Gothias anbud. Det har inte framgått av förfrågningsunderlaget att offererad personal ska genomgå någon separat utbildning avseende fordonsflyttning. Kommunen har också endast hänvisat till utbildning som regleras av Rikspolisstyrelsens föreskrifter och Rikspolisstyrelsen har inte heller utarbetat några särskilda föreskrifter avseende utbildning i fordonsflyttning. Kommunens tolkning av aktuellt krav i förfrågningsunderlaget har även presenterats för anbudsgivarna först i samband med att det justerade tilldelningsbeslutet meddelades. För det fall kommunen skulle tillåtas att i efterhand ändra innebörden av ett skall-krav har kommunen förbehållit sig fri prövningsrätt och obegränsad valfrihet vid kvalificeringen av anbudsgivarna. Ett sådant förfarande står i strid med såväl principen om förutsebarhet och transparens som likabehandlingsprincipen.

Det föreligger inga tvivel om att kommunen inte på förhand haft klart för sig vad som avsetts med aktuellt krav eller i vart fall inte hur detta krav skulle utformas i förfrågningsunderlaget. Den intention som kommunen haft med kravet har inte återspeglats i kravets ordalydelse. Att kravet inte kunnat tolkas såsom kommunen nu gör gällande förstärks också av det faktum att den aktuella uppgiften utgör myndighetsutövning samt att det saknas lagstöd för att kommunen ska ha möjlighet att överlämna denna uppgift till enskild. Det är endast kommunens tjänstemän som får utföra själva fordonsflyttningen. Således har det inte funnits något syfte med att erbjuda personal haft någon ytterligare utbildning i fordonsflyttning än de moment som ingår i kursen grundutbildning i offentligrättslig parkeringsövervakning.

Kravet på utbildning av offererad personal står även i strid med proportionalitetsprincipen. Det kan inte krävas av en anbudsgivare att denne har personal anställd redan vid tidpunkten för anbudslämnandet. Ett sådant förfaringssätt skulle uppenbart gynna den befintlige leverantören. Kravet på erforderlig utbildning hos offererad personal är snarast ett kontraktsvillkor som ska vara uppfyllt under avtalstiden. Det krav som uppställs i förfrågningsunderlaget, punkt 2.7, brister således i proportionalitet, då det i vart fall utgör ett alltför långtgående krav för att uppnå det eftersträvade syftet.

Kommunen

Kommunens intention med kravet i 2.7 förfrågningsunderlaget var att erbjuden personal skulle ha genomgått godkänd parkeringsövervakningsutbildning samt utbildning för fordonsflyttning. Vid kontakt med Svepark (det enda utbildningsorganet i Sverige avseende parkeringsövervakning) konstaterades att grundutbildning i offentligrättslig parkeringsövervakning inte ger deltagaren tillräcklig kunskap och kompetens om lagar och förordningar vid fordonsflytt för att kunna utföra det på ett tillfredsställande sätt.

Bland Gothias personal finns det enbart en person som uppfyller kravet på utbildning inom fordonsflyttning men det är inte den personen som är tilltänkt för uppdraget. Den som enligt Gothia ska genomföra uppdraget i Motala har enbart genomgått grundutbildning i offentligrättslig parkeringsövervakning som inte ger deltagaren tillräcklig kompetens att genomföra fordonsflyttning enligt Svepark.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Av 1 kap. 9 § LOU framgår att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 16 kap. 6 § besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

I förfrågningsunderlagets uppdragsbeskrivning (avsnitt 2.2) anges:

Leverantören ska på anvisade anläggningar utfärda kontrollavgifter vid felaktig biluppställning och ge varningslappar vid bagatellartade förseelser.

I samband med åtgärd för felparkering ska leverantören fotografera fordonets biljett samt fordonens registreringsskylt för bevis på att utfärdande av kontrollavgift m.m. är befogat.

Leverantören ska även hantera fordonsflytt. Fordonsflytt ska ske enligt bilaga "fordonsflytt" som bifogas underlaget.

Av förfrågningsunderlaget (avsnitt 2.7 Komptens) framgår att

Personalen ska ha genomgått kommunal parkerings- och fordonsflyttningsutbildning föreskriven av Rikspolisstyrelsen.

Förvaltningsrättens bedömning

Fråga är i första hand om Gothia uppfyllt det i förfrågningsunderlaget uppställda kravet på att personalen ska ha genomgått kommunal parkerings- och fordonsflyttningsutbildning föreskriven av Rikspolisstyrelsen.

Gothia har oemotsagt påstått dels att den personal man avsett att tillhandahålla kommunen genomgått utbildning som anges i Rikspolisstyrelsens föreskrifter (RPSFS 2002:1) om utbildning av parkeringsvakter, m.m., dels att det inte finns någon ytterligare av Rikspolisstyrelsen föreskriven utbildning avseende fordonsflyttningsutbildning, dels att det endast är kommunens tjänstemän som får utföra fordonsflyttningsutbildning. Mot den bakgrunden bör aktuellt krav inte kunna ges längre räckvidd än att Gothia får anses ha uppfyllt kravet.

Genom att inte utvärdera Gothias anbud trots att ifrågavarande krav uppfyllts har kommunen brutit mot bestämmelse i LOU vilket medfört skada för Gothia. Det finns därmed skäl för ingripande enligt 16 kap. 6 § LOU.

Upphandlingen bör få avslutas först sedan rättelse har gjorts på så sätt att Gothias anbud ska vara med i utvärderingen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1D LOU).

Magnus Wickström

Föredragande: Sandra Petersson

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1D LOU